

prikazi–recenzije

Reviews – Critiques

Josip Sanko Rabar, *Duševni križ i obraćenje: Meditacije iz “Kane”*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2021.

Autori vrlo često svoje objavljene članke ukoričuju u knjigu. To nije loše, pogotovo ako se učini selekcija. Ne mora sve što smo nekoć objavili biti jednako dobro. Vrijeme može dosta toga jednostavno pregaziti. No, čitajući knjigu Josipa Sanka Rabara *Duševni križ i obraćenje* ne bi se u tom smislu moglo prigovoriti.

Josip Sanko Rabar, pjesnik, publicist i filozof, sabrao je tako pod naslovom *Duševni križ i obraćenje* svoje meditacije koje su kao kolumna nekoliko godina izlazile u obiteljskom časopisu *Kana*. Naslovi su samo nekih, jer nije moguće sve nabrojiti (ima ih 58: *Slika Boga; Egipatska mistika; Hannah Arendt o totalitarizmu; Neizdrživa bol; Ljubav prema životinjama* i dr.) govore o vrlo širokoj lepezi autorovih zanimanja. Posebna znatiželja vodi ga u razna područja, ali na kraju, poput čvrstoga svjetionika, stoji ono što je cilj svih njegovih meditacija, a to je obraćenje. Doduše, Rabar je o svojem obraćenju već opširno i, možemo reći, izvrsno pisao u svojoj knjizi *Ludilo i obraćenje* (2004.), no njemu ne smeta ponavljanje nekih iskustava koja su ostavila dubok trag u njegovu životu i donijela mu ne samo obraćenje, nego i psihičko ozdravljenje. Uostalom, poznato je da svi mi volimo puno puta ponavljati upravo ono što nam je bilo važno, ne misleći pri tom da drugima to ne

mora biti vrijedno spomena. No, kada je riječ o obraćenju, tada nema dvojbe: to je važno i svatko bi trebao to smatrati važnim. Biti obraćenik znači mijenjati svoje navike, svoje ciljeve, svoje ponašanje. Upravo zbog toga pravo je obraćenje rijetka pojava. Ljudi se zapravo teško mijenjaju, ako se uopće mijenjaju. Nekima to ipak uspijeva.

Skidajući uobičajeni tabu sa psihičke bolesti, Rabar otvoreno opisuje svoja mučna bolesna stanja koja su prethodila obraćenju. Takva bespoštedna analiza vlastite bolesti jedinstvena je u hrvatskoj književnosti. Ne štedi ni sebe ni ponekog psihijatra jer želi radije istinu nego diskreciju, istinu koja je iz njega stvorila “novog čovjeka” i otvorila mu vrata u “čudesan život s Bogom”.

Život s Bogom svojevrsna je avantura u kojoj ne teče sve glatko i poželjno. No pogled kojim se gleda na događaje postaje drukčiji. Rabarove meditacije upravo to svjedoče.

Može on pisati o različitim temama, mogu ga dotaknuti razne pojedinosti iz svakodnevnoga života, ali iz svega izbija smirenost vjerničkoga pogleda. Pa i čitatelj mora osjetiti taj nagovještaj “bezbolne vječnosti”.

Ljiljana Matković–Vlašić

Samuel Wells i Ben Quash s Rebekom Eklund, *Uvod u kršćansku etiku*. Zagreb: Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2020.

Autori Samuel Wells i Ben Quash (a u ovom drugom izdanju izvornika angažirana je i Rebekah Eklund) prihvatili su se zadaće predstavljanja kršćanske etike na pomalo neuobičajen način. S jedne strane, oni razrađuju tipologiju etičke misli koja prepoznaje tri različita ogranka ili pristupa ovisno o tom kojoj se publici obraća svojom etičkom refleksijom. Tako govore o univerzalnoj